

Αφροδίτη Τζιαντζή

Τα πρωτοείδαμε σε κατασκοπευτικές ταινίες, με πράκτορες νέας γενιάς. Για να ανοίξουν οι πύλες κάποιας υποδομής υψηλής ασφάλειας ο διαπιστευμένος υπάλληλος δεν αρκεί να έχει μαγνητική κάρτα, αλλά πρέπει να «διαβάσει» το μηχάνημα την παλάμη του ή την ίριδα του ματιού του. Πάνω από μία δεκαετία οι τεχνολογίες αυτές δεν είναι προνόμιο των μυστικών υπηρεσιών αλλά είναι προσβάσιμες στον κάθε ιδιώτη.

Τα μηχανήματα «ωρομέτρησης προσωπικού» που περιλαμβάνουν από δακτυλικό αποτύπωμα μέχρι... ιριδογράφημα, πωλούνται στην αγορά σε τιμές που ξεκινούν από 120 ευρώ και ξεπερνούν τα 3.000 ευρώ.

Σημαίνει αυτό ότι η χρήση τους επιτρέπεται χωρίς προϋποθέσεις; Κάθε άλλο.

Η τελευταία καταγγελία του **Σωματίου Μισθωτών Τεχνικών** για «*πρωτοφανή παραβίαση προσωπικών δεδομένων των εργαζομένων*» μάς προσγειώνει σε ένα πλέγμα εργοδοτικής επιτήρησης που πλάι του ο Μεγάλος Αδελφός μοιάζει παραμυθάκι για νήπια: «Βγαλμένη από οργουελικά μυθιστορήματα είναι η πρακτική της εργοδοσίας στη SELLER HELLAS, που κατασκευάζει ηλεκτρολογικό υλικό, όπου πρόσφατα ενημέρωσε το προσωπικό της ότι η είσοδος στην εταιρεία θα πιστοποιείται μέσω δακτυλικών αποτυπωμάτων και όχι μέσω κάρτας όπως ίσχυε μέχρι πρόσφατα. Επιπλέον, γνωστοποίησε πως θα εγκαταστήσει στους χώρους της παραγωγής σύστημα με κάμερες, προκειμένου, όπως προφορικά ειπώθηκε, *“να διαπιστώσουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι πόσο παραγωγικό χρόνο χάνουν στη διάρκεια του ωραρίου τους”*»!

Δεν θα εφαρμοστεί

Ετσι ξεκινάει η ανακοίνωση του σωματίου, που την Παρασκευή πραγματοποίησε παρέμβαση στα γραφεία της εταιρείας στις Αχαρνές, ενημερώνοντας τους εργαζομένους για τα δικαιώματά τους.

Τα μέλη του σωματίου συναντήθηκαν με τον ιδιοκτήτη της εταιρείας, ο οποίος τους ενημέρωσε ότι η δακτυλοσκόπηση δεν θα εφαρμοστεί και ότι το μέτρο δεν στόχευε στην επιτήρηση αλλά στη διευκόλυνση των εργαζομένων.

Είχε προηγηθεί η διανομή «εντύπου συγκατάθεσης» στο προσωπικό, στο οποίο τους ζητούσε να συναινέσουν ρητά «στη συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων» και σε άλλα μέτρα επιτήρησης (συσκευές γεωεντοπισμού, κάμερες, βάσεις δεδομένων κ.λπ.).

Στη φόρμα συναίνεσης, που έχει στην κατοχή του το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών, περιλαμβάνονται διφορούμενες διατυπώσεις, όπως: «η συλλογή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με τη χρήση μεθόδων ελέγχου και παρακολούθησης πρέπει να περιορίζεται στα δεδομένα που συνδέονται άμεσα με τη σχέση απασχόλησης και να μην επεκτείνεται κατά το δυνατόν στην προσωπική συμπεριφορά, στα προσωπικά χαρακτηριστικά, ή στις προσωπικές εσωτερικές και εξωτερικές επαφές των εργαζομένων».

Σε απλά ελληνικά, προειδοποιεί τον εργαζόμενο πως ό,τι κάνει και λέει καταγράφεται, αλλά θα χρησιμοποιηθεί «κατά το δυνατόν» μόνο εντός δουλειάς. Αν πάλι δεν είναι δυνατόν, ας πρόσεχε.

Απορίες δημιουργεί και η φράση ότι «τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν ως αποκλειστικά κριτήρια για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς και της αποδοτικότητας των εργαζομένων».

Το κλειδί είναι στη λέξη «αποκλειστικά», που σημαίνει ότι θα αξιοποιηθούν με το παραπάνω.

Τέλος, επισημαίνεται ότι «άρνηση ή ανάκληση της σχετικής συναίνεσης ενδέχεται να καθιστά αδύνατη την εκτέλεση της ασφαλιστικής σύμβασης», φράση που προαναγγέλλει αντίποινα σε όσους δεν υπογράψουν ή αλλάξουν γνώμη.

«Πρόκειται για ξεκάθαρη πρακτική τρομοκράτησης των εργαζομένων. Η στόχευση της εργοδοσίας είναι προφανής: να γίνει ακόμα πιο εντατική η εργασία και να αυξηθεί η πίεση προς τους εργαζόμενους, οι οποίοι όχι μόνο είναι εξαιρετικά χαμηλόμισθοι και αρκετοί αμείβονται με τον κατώτατο μισθό των 586 ευρώ, αλλά δεν έχουν ούτε τα απαραίτητα εργαλεία για να εκτελέσουν τις εργασίες που τους ανατίθενται», καταλήγει το σωματείο.

Ζητάει από τους εργαζόμενους να μην υπογράψουν, διαβεβαιώνοντάς τους ότι ο εργοδότης δεν νομιμοποιείται να απαιτεί τη «συναίνεσή» τους σε παραβίαση προσωπικών δεδομένων.

Μιλήσαμε με τον ιδιοκτήτη της επιχείρησης, Χαράλαμπο Κουτσούρη, ο οποίος μας δήλωσε τα εξής: «Είναι όλα ψέμα. Είμαστε μια εταιρεία με πορεία 60 ετών, αν υπήρχε κάτι κακό θα είχε φανεί. Είχαμε ένα παλιό ρολόι παρουσίας προσωπικού. Αντικαταστήσαμε το μηχάνημα. Ο χριστιανός που μας το πούλησε μας είπε ότι είναι ένα καινούργιο που αναγνωρίζει δακτυλικά αποτυπώματα. Χρησιμοποιείται σε εκατοντάδες επιχειρήσεις. Αυτοί που αντιδρούν είναι δυο-τρεις άνθρωποι από ένα κόμμα. Δημιούργησαν πρόβλημα χωρίς να υπάρχει. Τις κάρτες πολλοί τις ξέχναγαν ή τις έχαναν. Το μηχάνημα δεν καταγράφει τα αποτυπώματα, τα αναγνωρίζει. Τελικά δεν θα το χρησιμοποιήσουμε, για να μη θίξουμε την ευαισθησία αυτών των λίγων. Είμαστε πρότυπη εταιρεία, από τις μεγαλύτερες στην Ελλάδα, με σημαντικά έργα εδώ και στο εξωτερικό», κατέληξε.

Ας δεχτούμε ότι οι απαντήσεις του εργοδότη ισχύουν και ότι απλά πρόκειται «για ένα μηχάνημα που πούλησε ένας χριστιανός».

Τα ερωτήματα που τίθενται είναι πολλά:

- 1.** Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, που έχει εκδώσει δεκάδες αποφάσεις για τη χρήση βιομετρικών δεδομένων εργαζομένων -στη συντριπτική πλειονότητά τους απαγορευτικές-, έχει γνώση της έκτασης του φαινομένου;
- 2.** Ποια είναι η περίφημη «αρχή της αναλογικότητας» που πρέπει να τηρείται; Διαβάζοντας αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων διαπιστώνουμε ότι κατά κανόνα απαγορεύεται η καταγραφή και επεξεργασία βιομετρικών χαρακτηριστικών των εργαζομένων, εκτός και αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, υψηλής ασφάλειας του ίδιου του προσωπικού.
- 3.** Όταν τα τερματικά «ωρομέτρησης προσωπικού» δεν περιορίζονται στην τήρηση του ωραρίου, αλλά συγκεντρώνουν πλήθος ευαίσθητων πληροφοριών για τις ζωές μας, ενώ επικοινωνούν με δεκάδες άλλα πληροφορικά συστήματα ελέγχου μέσω του internet of things (του διαδικτύου των πραγμάτων), πόσο μακριά είμαστε από μια κοινωνία πλήρους επιτήρησης; Οπου το μόνο δικαίωμα που θα έχουμε είναι «να παραμείνουμε σιωπηλοί» αλλιώς «ό,τι πούμε μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναντίον μας»;

Πηγή: [efsyn.gr](https://www.efsyn.gr)